

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Vydáno dne 30. 4. 2025
č.j. 2660-25-301

CAA-ZLP-103
ZMĚNOVÝ STAV 5/2025

ZKOUŠKY Z ANGLIČTINY ICAO A ANGLIČTINY IFR

Schválil: Ing. Jan Šikýř, ředitel sekce letové:

.....

1 OBECNĚ

1.1 Změny a opravy

změny			opravy		
1	01. 06. 2014	zpracována			
2	17. 06. 2016	zpracována			
3	27. 06. 2016	zpracována			
4	01. 10. 2021	zpracována			
5	30. 04. 2025	zpracována			

1.2 Seznam platných stran

Název:	Strana:	Platná od:	Změna:
1 Obecně	1	30. 04. 2025	5
1 Obecně	2	30. 04. 2025	5
1 Obecně	3	30. 04. 2025	5
1 Obecně	4	30. 04. 2025	5
1 Obecně	5	30. 04. 2025	5
1 Obecně	6	30. 04. 2025	5
1 Obecně	7	30. 04. 2025	5
2 Postup schválení organizace	8	30. 04. 2025	5
2 Postup schválení organizace	9	30. 04. 2025	5
3 Změny ve schválené organizaci	10	30. 04. 2025	5
4 Dohled nad schválenými organizacemi	11	30. 04. 2025	5
4 Dohled nad schválenými organizacemi	12	30. 04. 2025	5
5 Zkouška z angličtiny ICAO	13	30. 04. 2025	5
5 Zkouška z angličtiny ICAO	14	30. 04. 2025	5
5 Zkouška z angličtiny ICAO	15	30. 04. 2025	5
5 Zkouška z angličtiny ICAO	16	30. 04. 2025	5

6 Prokázání znalosti angličtiny IFR	17	30. 04. 2025	5
6 Prokázání znalosti angličtiny IFR	18	30. 04. 2025	5
7 Dodatečné požadavky na dálkové zkoušky	19	30. 04. 2025	5
8 Požadavky na personál	20	30. 04. 2025	5
8 Požadavky na personál	21	30. 04. 2025	5
8 Požadavky na personál	22	30. 04. 2025	5
9 Požadavky na školení examinátorů a průvodců zkoušky	23	30. 04. 2025	5
9 Požadavky na školení examinátorů a průvodců zkoušky	24	30. 04. 2025	5
10 Požadavky na systém kvality	25	30. 04. 2025	5
11 Dokumentace a uchování záznamů	26	30. 04. 2025	5
12 Komunikace s ÚCL	27	30. 04. 2025	5
13 Vzor příručky pro provádění zkoušek	28	30. 04. 2025	5
13 Vzor příručky pro provádění zkoušek	29	30. 04. 2025	5
Příloha 1: ZLP-F-103-1 Oznámení, výsledky - ICAO zkouška			

1.3 Seznam použitých zkratk

AMC	Přijatelné způsoby průkazu (Acceptable Means of Compliance)
ATPL	Průkaz dopravního pilota (Airline Transport Pilot Licence)
ATO	Schválená organizace pro výcvik (Approved Training Organisation)
BIR	Základní přístrojová kvalifikace (Basic Instrument Rating)
ELP	Jazyková způsobilost podle ICAO (English Language Proficiency)
FCL	Způsobilost letových posádek (Flight Crew Licensing)
GM	Poradenský materiál (Guidance Material)
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví (International Civil Aviation Organisation)
IFR	Pravidla pro lety podle přístrojů (Instrument Flight Rules)
IR	Kvalifikace pro lety podle přístrojů (Instrument Rating)
MCC	Výcvik spolupráce vícečlenné posádky (Multi-Crew Cooperation)
MPL	Průkaz pilota ve vícečlenné posádce (Multi-crew Pilot Licence)
R/T	Radiotelefonní komunikace (Radiotelephony Communication)

ÚCL

Úřad pro civilní letectví (Civil Aviation Authority of the Czech Republic)

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

1.4 Obsah

1	OBEČNĚ	1
1.1	Změny a opravy	1
1.2	Seznam platných stran.....	1
1.3	Seznam použitých zkratk	2
1.4	Obsah	4
1.5	Definice	7
1.6	Zmocnění ÚCL	7
1.7	Legislativa	7
1.8	Působnost	7
1.9	Schválení organizací.....	7
1.10	Zkoušky z angličtiny zahraničních držitelů průkazu pilota	7
2	POSTUP SCHVÁLENÍ ORGANIZACE	8
2.1	Žádost	8
2.2	Přílohy k žádosti.....	8
2.3	Příručka pro provádění zkoušek	8
2.4	Vzorová verze celé zkoušky	8
2.5	Dokumentace procesu návrhu, tvorby a údržby zkoušky	8
2.6	Posouzení žádosti a dokumentace ÚCL.....	8
2.7	Provedení auditu / kontroly před prvním vydáním ATO	8
2.8	Předvedení vzorové zkoušky	9
2.9	Nálezy a nápravná opatření.....	9
2.10	Vydání Osvědčení.....	9
3	ZMĚNY VE SCHVÁLENÉ ORGANIZACI	10
4	DOHLED NAD SCHVÁLENÝMI ORGANIZACEMI.....	11
4.1	Účel a forma dohledu	11
4.2	Porušení požadavků a donucovací opatření.....	11
4.3	Nálezy a nápravná opatření.....	11
4.4	Ukončení činnosti organizace	12
5	ZKOUŠKA Z ANGLIČTINY ICAO	13
5.1	Zajištění objektivit y a nestrannosti zkoušky.....	13
5.2	Zveřejnění vzorové verze zkoušky	13
5.3	Průběh zkoušky.....	13

5.4	Hodnocení zkoušky	14
5.5	Odvolání proti výsledku zkoušky	15
5.6	Opakování zkoušky	16
5.7	Certifikát	16
5.8	Doba platnosti zkoušky podle úrovně	16
5.9	Tým examinátorů.....	16
5.10	Údržba zkoušky	16
6	PROKÁZÁNÍ ZNALOSTI ANGLIČTINY IFR.....	17
6.1	Ověřované oblasti.....	17
6.2	Alternativní způsoby prokázání znalosti.....	17
6.3	Prokázání znalosti IFR angličtiny zkouškou.....	18
6.4	Výsledek zkoušky	18
6.5	Examinátoři a požadavky na jejich kvalifikaci.....	18
6.6	Kombinovaná zkouška z angličtiny ICAO a IFR	18
7	DODATEČNÉ POŽADAVKY NA DÁLKOVÉ ZKOUŠKY.....	19
7.1	Postup pro provádění dálkových zkoušek	19
7.2	Podmínky provádění dálkových zkoušek.....	19
8	POŽADAVKY NA PERSONÁL.....	20
8.1	Vedoucí schválené organizace.....	20
8.2	Vedoucí zkoušek	20
8.3	Examinátor.....	21
8.4	Průvodce zkoušky (interlocutor).....	22
8.5	Tým odborníků odpovědný za návrh, tvorbu a údržbu zkoušky:	22
9	POŽADAVKY NA ŠKOLENÍ EXAMINÁTORŮ A PRŮVODCŮ ZKOUŠKY.....	23
9.1	Školení examinátorů a průvodců zkoušky	23
9.2	Cíl školení.....	23
9.3	Časová dotace a obsah školení.....	23
9.4	Obsah školení.....	23
9.5	Školení průvodců zkoušky.....	24
9.6	Externí zajištění školení	24
10	POŽADAVKY NA SYSTÉM KVALITY	25
10.1	Oblasti systému kvality	25
11	DOKUMENTACE A UCHOVÁVÁNÍ ZÁZNAMŮ	26
11.1	Obecně	26

11.2	Ochrana před poškozením záznamů.....	26
11.3	Forma uchování záznamů	26
11.4	Odolnost záznamů	26
11.5	Elektronické vedení záznamů, záloha	26
11.6	Doba uchování záznamů:	26
11.7	Dokumenty a záznamy podléhající evidenci	26
12	KOMUNIKACE S ÚCL	27
12.1	Postup ohlašování a zasílání výsledků ICAO zkoušek na ÚCL	27
12.2	Termín ohlášení konání zkoušek.....	27
12.3	Odkaz pro dálkové připojení	27
12.4	Zasílání výsledků	27
12.5	Ohlašování a výsledky IFR zkoušek	27
12.6	Kontaktní e-mail.....	27
13	VZOR PŘÍRUČKY PRO PROVÁDĚNÍ ZKOUŠEK.....	28
	Příloha 1: ZLP-F-103-1 Oznámení, výsledky - ICAO zkouška	30

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

1.5 Definice

Zkouška z angličtiny ICAO: Zkouška provedená podle požadavků FCL.055 (a) až (c).

Zkouška z angličtiny IFR: Zkouška provedená podle požadavků FCL.055 (d) a (e).

Schválená organizace: Organizace schválená k provádění zkoušek z angličtiny ICAO, případně i zkoušek z angličtiny IFR, a k hodnocení uchazečů podle požadavků FCL.055 písm. (a) až (c), případně písm. (d) a (e), která je držitelem příslušného osvědčení vydaného Úřadem pro civilní letectví.

1.6 Zmocnění ÚCL

ÚCL je zmocněn schválit organizace pro provádění zkoušek z angličtiny ICAO a IFR podle ustanovení § 89 odst. 2 písm. u) zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením čl. 11b odst. 1 nařízení Komise (EU) č. 1178/2011.

1.7 Legislativa

Tento postup vydal ÚCL pro uplatnění následujících legislativních požadavků:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 v platném znění (obecné požadavky);
- Nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 v platném znění (tzv. Aircrew Regulation) včetně jeho příloh, zejména Přílohy I (část FCL) ;
- AMC & GM k části FCL;
- Příslušné požadavky ICAO týkající se jazykové způsobilosti stanovené v příloze 1 ICAO Annex 1 – Personnel Licensing, zejména ustanovení 1.2.9 a příloha 1 k tomuto ustanovení (ICAO Language Proficiency Requirements – LPRs).

1.8 Působnost

Tento postup stanovuje požadavky týkající se provádění zkoušek z angličtiny schválenými organizacemi za účelem prokázání jazykové způsobilosti pilotů v souladu s požadavky ICAO stanovenými v nařízení EU 1178/2011, část FCL.055, vycházející z dokumentu ICAO Doc 9835 (2. vydání 2010).

V případě zkoušek z angličtiny ICAO se uplatní požadavky FCL.055 (a) až (c), v případě zkoušek z angličtiny IFR se uplatní požadavky FCL.055 (d) a (e).

1.9 Schválení organizací

Osvědčení ÚCL schvaluje organizaci pro provádění zkoušek z angličtiny ICAO, případně z angličtiny IFR pro držitele průkazů způsobilosti pilota vydané ÚCL, nebo pro žadatele o tyto průkazy. Schválení může být dále omezeno, např. časově, nebo prováděním zkoušek pouze pro určitou skupinu žadatelů.

1.10 Zkoušky z angličtiny zahraničních držitelů průkazu pilota

ÚCL doporučuje, aby v případě, že schválená organizace provádí zkoušku z angličtiny pro držitele průkazu způsobilosti pilota vydaného zahraničním úřadem nebo pro žadatele o takový průkaz, předem požádala příslušný zahraniční úřad o schválení provedení této zkoušky. Bez tohoto souhlasu totiž nelze zaručit, že daný úřad výsledky zkoušky uzná.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

2 POSTUP SCHVÁLENÍ ORGANIZACE

Organizace, která má zájem o provádění zkoušek z angličtiny ICAO nebo IFR, podává žádost o schválení ÚCL. Schvalovací proces zahrnuje posouzení předložené žádosti a dokumentace, vyhodnocení souladu s požadavky dle nařízení FCL.055 a ICAO Doc 9835, provedení auditu, případně i předvedení vzorové zkoušky. Po splnění všech požadavků vydá ÚCL organizaci Osvědčení a zařadí ji na seznam schválených subjektů. Osvědčení je vydáno na základě správního rozhodnutí, které obsahuje i jmenný seznam schválených examinátorů.

2.1 Žádost

Organizace, která žádá o první vydání Osvědčení k provádění zkoušek z angličtiny, předkládá ÚCL písemnou žádost. Žádost se podává ve volné formě.

2.2 Přílohy k žádosti

K žádosti musí být přiloženy následující dokumenty

- Jmenný seznam a profesní životopisy odpovědných osob, včetně dokladů o jejich kvalifikaci (certifikáty, osvědčení, školení), které budou vykonávat klíčové role v rámci organizace. Jedná se zejména o tyto osoby: vedoucí zkoušek, manažer kvality, examinátoři, osoby odpovědné za návrh, tvorbu a údržbu zkoušky.
- Příručka pro provádění zkoušek
- Vzorová verze celé zkoušky
- Dokumentace procesu návrhu, tvorby a údržby zkoušky

2.3 Příručka pro provádění zkoušek

Příručka musí být zpracována v souladu s požadavky uvedenými v FCL.055 a vycházet z doporučení obsažených v ICAO Doc 9835 (2. vydání). Požadavky na obsah a strukturu příručky jsou uvedeny v kapitole 14. tohoto postupu.

2.4 Vzorová verze celé zkoušky

Vzorová verze zkoušky z angličtiny ICAO musí obsahovat podrobný popis všech jejích částí, jednotlivých úloh a detailní instrukce k jejich provedení. Tento popis slouží k ověření struktury a obsahu zkoušky a k posouzení souladu s požadavky na hodnocení jazykové způsobilosti dle FCL.055 a souvisejících metodických materiálů.

2.5 Dokumentace procesu návrhu, tvorby a údržby zkoušky

Podrobná dokumentace popisující celý proces návrhu, tvorby a údržby zkoušky včetně uvedení jednotlivých fází vývoje zkoušky a časového rámce. Tento dokument musí obsahovat jasně definované postupy vývoje zkušebních materiálů, jejich pravidelnou revizi a aktualizaci.

2.6 Posouzení žádosti a dokumentace ÚCL

ÚCL provede posouzení předložené dokumentace a celého procesu organizace zkoušek. V rámci tohoto hodnocení může vznést připomínky a požadovat doplnění nebo úpravu předložených materiálů tak, aby zkouška splňovala všechny stanovené požadavky.

2.7 Provedení auditu / kontroly před prvním vydáním ATO

Za účelem ověření splnění všech použitelných požadavků provede ÚCL u žadatele audit. Audit zahrnuje zejména pohovory s personálem organizace a kontrolu prostor, zařízení a vybavení určeného k provádění zkoušek.

Audit může být proveden až po úspěšném dokončení posouzení všech požadovaných příruček, přičemž tyto příručky musí být v aktuální, úplné a schválené podobě, a veškeré dříve zjištěné nedostatky v nich musí být řádně odstraněny.

2.8 Předvedení vzorové zkoušky

Před vydáním Osvědčení může ÚCL požadovat předvedení vzorové zkoušky. Tato kontrola slouží k ověření správného provedení všech částí zkoušky, objektivitu hodnocení a dodržení stanovených postupů.

V případě prezenční formy zkoušky probíhá kontrola na místě, formou simulace reálného průběhu zkoušky.

V případě zkoušky prováděné on-line probíhá předvedení rovněž on-line, za využití schválené platformy a v souladu s postupy uvedenými v příručce organizace.

2.9 Nálezy a nápravná opatření

Pokud je při auditu nebo při předvedení vzorové zkoušky zjištěna neshoda, příslušný inspektor ÚCL provede její vyhodnocení, zformuluje nález a o této skutečnosti písemně informuje dotčenou organizaci. Veškeré zjištěné nálezy musí být organizací řádně vypořádány před vydáním Osvědčení.

2.10 Vydání Osvědčení

Po úspěšném splnění všech předepsaných kroků schvalovacího řízení ÚCL organizaci Osvědčení k provádění zkoušek z angličtiny. Organizace bude současně zařazena na seznam schválených subjektů oprávněných k provádění jazykových zkoušek.

- Schválené organizaci je vydáno Osvědčení označené jako CZ / ICAO ENGLISH, doplněné o jedinečné pořadové číslo.
- Osvědčení je vydáno spolu s Rozhodnutím dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí obsahuje jmenný seznam schválených examinatorů, kteří jsou oprávněni provádět zkoušky v rámci dané organizace.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

3 ZMĚNY VE SCHVÁLENÉ ORGANIZACI

Schválená organizace je povinna oznámit ÚCL změny, které se týkají provádění jazykových zkoušek, zejména změny týkající se:

- jakoukoli změnu informací nebo postupů uvedených v příručce pro provádění zkoušek,
- složení zkušebního týmu, tedy seznamu examinátorů a průvodců zkoušky,
- organizačních nebo systémových změn, které by mohly mít dopad na dodržování požadavků dle FCL.055 a ICAO Doc 9835.

Každou takovou změnu musí organizace oznámit ÚCL před jejím zavedením do praxe. ÚCL následně vyhodnotí soulad navržené změny s platnými požadavky. Pokud jsou požadavky zachovány, změnu formálně přijme. V nutných případech může být provedena inspekce nebo audit.

3.1.1 Změny v příručce pro provádění zkoušek

Jakákoli změna, která se týká příručky pro provádění zkoušek, musí být ÚCL oznámena společně s návrhem nového znění příslušné části příručky, přičemž změny musí být přehledně vyznačeny (např. barevně nebo formou revizní značky). ÚCL změnu posoudí a po schválení organizace aktualizované znění příručky zařadí do své dokumentace.

3.1.2 Změny v seznamu examinátorů a průvodců zkoušky

Každá změna ve složení týmu provádějícího jazykové zkoušky, tj. zařazení nebo vyřazení examinátora či průvodce zkoušky, musí být oznámena ÚCL. Noví členové mohou být do činnosti zapojeni až po schválení ÚCL.

3.1.3 Schválení nového examinátora nebo průvodce zkoušky

Organizace žádá ÚCL o schválení nového examinátora nebo průvodce zkoušky prostřednictvím písemné žádosti, ke které přiloží:

- životopis kandidáta,
- dokumentaci k odborné praxi, zkušenostem s výukou nebo prováděním zkoušek,
- doložení jazykové způsobilosti (např. potvrzení o dosažené ICAO úrovni),
- certifikáty o absolvovaných školeních (počátečních i opakovacích),
- v případě jazykového specialisty také důkaz o dodatečném výcviku v oblasti letectví.

ÚCL si vyhrazuje právo provést ověření informací formou auditu nebo inspekce.

3.1.4 Doporučení k výběru nových examinátorů a průvodců zkoušky

ÚCL doporučuje, aby organizace při výběru nových examinátorů a průvodců zkoušky důsledně zvažila nejen jejich odborné vzdělání, kvalifikaci a relevantní zkušenosti, ale také dlouhodobý zájem a předpokládané setrvání kandidáta v organizaci. Cílem je zajistit stabilitu a kontinuitu zkušebního týmu, která přispívá ke konzistentní kvalitě hodnocení jazykové způsobilosti.

4 DOHLED NAD SCHVÁLENÝMI ORGANIZACEMI

4.1 Účel a forma dohledu

ÚCL vykonává dohled nad schválenými organizacemi za účelem ověření, zda i nadále splňují podmínky stanovené pro provádění zkoušek z angličtiny ICAO nebo IFR. Dohled zahrnuje:

- plánované (ohlášené) inspekce nebo kontroly – prováděné na základě ročního plánu dohledu a vyhodnocení rizika,
- neplánované (ohlášené) inspekce nebo kontroly prováděné ÚCL – mohou být uskutečněny zejména v souvislosti s oznámenou změnou v organizaci, za účelem ověření, že jsou i nadále plněny požadavky dle FCL.055 a ICAO Doc 9835,
- mimořádné (neohlášené) inspekce nebo kontroly – prováděné v případě podnětů, podezření na nesoulad nebo po obdržení stížnosti,
- následné inspekce nebo kontroly – ověření nápravy zjištěných neshod.

Kontroly se zaměřují především na správnost a transparentnost provádění zkoušek, zabezpečení testového prostředí, objektivitu hodnocení, vedení a uchování dokumentace a soulad s požadavky příručky organizace a předpisů FCL.055 a příslušných AMC/GM.

4.2 Porušení požadavků a donucovací opatření

ÚCL je oprávněn uplatnit donucovací opatření dle následujících ustanovení:

ARA.GEN.350 – Donucovací opatření vůči organizaci, pokud:

- přestane plnit stanovené požadavky,
- poskytne nepravdivé údaje nebo falšuje záznamy,
- nedbá ustanovení týkajících se řešení nálezů uvedených v ORA.GEN.150,
- neumožní přístup ÚCL v souladu s podmínkami vymezenými v ORA.GEN.140,
- nebo jiným způsobem poruší příslušné předpisy.

Možná opatření zahrnují:

- pozastavení platnosti nebo rozsahu Osvědčení,
- odejmutí Osvědčení,
- stanovení omezení činnosti nebo podmínek provozu,
- požadavek na provedení nápravných opatření v přiměřené lhůtě.

ARA.GEN.355 – Donucovací opatření vůči jednotlivým osobám (např. examinátorům), pokud:

- osoba přestala splňovat požadavky,
- prokázala nedostatečnou odbornost, nestrannost nebo integritu,
- porušila pravidla nezávislého hodnocení,
- falšovala záznamy nebo zapsala výsledek zkoušky bez jejího řádného provedení.

Možná opatření zahrnují:

- pozastavení nebo zrušení oprávnění vykonávat zkoušky,
- další kroky podle správního řádu.

4.3 Nálezy a nápravná opatření

Pokud organizace obdrží písemný nález ÚCL:

- Identifikuje hlavní příčinu – provede analýzu a určí, proč k nesouladu došlo.

- Vypracuje plán nápravných opatření - stanoví konkrétní kroky k nápravě a odstranění příčiny nálezu a k zajištění, že se situace nebude opakovat.
- Předloží plán úřadu ke schválení: lhůta je obvykle max. 3 měsíce u nálezu úrovně 2.
- Realizuje nápravná opatření.
- Prokáže ÚCL, že nápravná opatření účinně realizovala.

4.4 Ukončení činnosti organizace

Organizace, která se rozhodne ukončit činnost v oblasti provádění jazykových zkoušek, je povinna:

- písemně informovat ÚCL bez zbytečného odkladu,
- předložit dokument o ukončení činnosti s uvedením data,
- zajistit bezpečné uchování a zpřístupnění dokumentace o dříve provedených zkouškách po stanovenou dobu.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

5 ZKOUŠKA Z ANGLIČTINY ICAO

V souladu s FCL.055 musí držitel nebo žadatel o průkaz způsobilosti prokázat prostřednictvím schválené organizace schopnost hovořit a rozumět jazyku používanému při radiokomunikaci a obecné angličtině, a to minimálně na provozní úrovni ICAO Level 4 podle holistických deskriptorů a hodnoticí stupnice ICAO. Požadavky na hodnocení stanoví AMC 1 FCL.055.

5.1 Zajištění objektivitu a nestrannosti zkoušky

Pokud schválená organizace současně poskytuje jazykovou výuku či přípravné kurzy k jazykové zkoušce a zároveň provádí samotné jazykové zkoušky dle FCL.055, je nezbytné zajistit plnou nezávislost procesu hodnocení. Jazykové hodnocení musí být organizačně a personálně odděleno od jazykového vzdělávání.

Examinátor provádějící hodnocení nesmí být osobou, která danému uchazeči poskytovala jazykovou výuku, doučování nebo individuální přípravu na zkoušku, a to ani v rámci organizace, ani mimo ni.

Současně je nutné vyloučit jakýkoli střet zájmů, který by mohl ohrozit integritu zkoušky. To zahrnuje zejména:

- ekonomický střet zájmů,
- osobní nebo příbuzenský vztah mezi examínátorem a kandidátem,
- jakýkoli jiný vztah nebo okolnost, která by mohla ohrozit objektivitu a nestrannost examínátora.

Schválená organizace musí zajistit rovné podmínky pro všechny uchazeče a důvěru v integritu procesu provádění zkoušek.

5.2 Zveřejnění vzorové verze zkoušky

Schválená organizace zveřejní ukázkou vzorové verze celé zkoušky, která bude obsahovat podrobný popis jednotlivých částí a úloh, včetně písemných instrukcí k provedení. Uchazeči se tak budou moci předem seznámit se strukturou zkoušky, jejím průběhem, přibližným časovým rámcem, použitým technickým vybavením a dalšími potřebnými detaily.

5.3 Průběh zkoušky

Při sestavování obsahu a struktury zkoušky lze čerpat z dokumentu ICAO Doc 10197, který poskytuje rámec pro posuzování souladu zkoušky s požadovanými kritérii. Tento dokument rovněž objasňuje existující požadavky, popisuje charakteristické rysy vhodného návrhu struktury a obsahu zkoušky a obsahuje příklady vhodných typů úloh.

Důraz je kladen na pestrost a dostatečný počet různorodých a vhodně zvolených úloh, jak v částech zaměřených na poslech, tak na mluvený projev. Zkouška by měla nabízet více variant, například různé obrázky, scénáře, poslechové nahrávky nebo komunikační situace různé náročnosti, a tím umožnit objektivní a komplexní posouzení jazykových kompetencí kandidáta.

5.3.1 Typické úlohy používané při ICAO jazykové zkoušce:

V průběhu ICAO jazykové zkoušky jsou kandidátům zadávány různé typy úloh, které mají za cíl ověřit jazykové kompetence v souladu s požadavky uvedenými v FCL.055 a ICAO Doc 9835. Tyto úlohy mohou zahrnovat například:

1. Interview (Rozhovor)

Neformální otázky o kandidátovi, jeho zkušenostech, létání, motivaci.

2. Popis obrázku / situace

Kandidát dostane obrázek nebo scénář (např. incident za letu nebo na letišti).

Má jej popsat a komentovat.

3. Poslechová část

Reprodukce a porozumění radiokomunikaci nebo situaci.

Např. poslech ATC komunikace nebo hlášení pilota.

Kandidát odpovídá na otázky nebo situaci parafrázuje.

4. Simulace komunikace (Role-play / RT exchange)

Simulace komunikace pilot – ATC nebo pilot – pilot.

Zahrnuje běžné i nouzové situace (např. ztráta spojení, nouzové přistání).

5.3.2 Nepřípustné prvky v obsahu ICAO jazykové zkoušky

- hodnocení frazeologie
- hodnocení správnosti provozních postupů
- technická přesnost
- gramatický test s volbou odpovědi
- pouze čtení / opakování textu
- používání jiných jazyků
- hodnocení schopnosti číst nahlas
- překladové úlohy
- test porozumění čtenému textu bez ústní interakce
- zkouška zaměřená na čtení nebo gramatiku
- izolované úlohy bez uvedení kontextu
- paměťové úlohy

5.3.3 Délka trvání zkoušky

Minimální délka trvání zkoušky je stanovena na 25 – 30 minut.

5.4 Hodnocení zkoušky

Uchazeči musí být hodnoceni za stejných podmínek bez ohledu na použitou verzi zkoušky nebo konkrétního examinátora. Jakékoli rozdíly v obtížnosti verzí nebo ve způsobu hodnocení jednotlivých examinátorů by mohly ohrozit objektivitu a tím i spolehlivost a platnost výsledků zkoušky. V případě, že jedna verze zkoušky je prokazatelně jednodušší než jiná, nebo je rozdíl v přísnosti hodnocení mezi examinátory, nelze takovou zkoušku považovat za platnou a spolehlivou.

Examinátor průběžně nebo po ukončení zkoušky vyplní individuální záznam (protokol) hodnocení, který se následně stává součástí dokumentace o provedené zkoušce. Tento záznam obsahuje hodnocení jednotlivých částí a úloh zkoušky a vztahuje se ke všem oblastem hodnotící stupnice ICAO. Examinátor během zkoušky shromažďuje dostatečné důkazy k podložení svého hodnocení. V rámci záznamu zaznamenává silné a slabé stránky uchazeče v každé hodnocené oblasti, včetně konkrétních poznámek a příkladů jazykového projevu. Výstupy tohoto průběžného hodnocení mohou být následně shrnuty do souhrnného záznamu (protokolu) hodnocení uchazeče.

5.4.1 Hodnotící stupnice

Hodnotící stupnice ICAO zahrnuje šest úrovní jazykových znalostí, od minimální úrovně 1 po expertní úroveň 6, a vztahuje se na šest oblastí hodnocení: výslovnost, struktura, slovní zásoba, plynulost, porozumění a interakce. Tato stupnice je podrobně popsána v dokumentu ICAO Doc 9835 – Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements, a rovněž je uvedena v AMC1 FCL.055 – Language proficiency, která je součástí nařízení (EU) č. 1178/2011.

5.4.2 Konečný výsledek hodnocení

Konečný výsledek hodnocení je definován jako nejnižší dosažená úroveň ze všech šesti hodnocených oblastí, nikoli jako jejich aritmetický průměr. Například účastník zkoušky, který je hodnocen úrovní 4 v oblasti výslovnosti, ale dosáhne úrovně 5 ve všech ostatních oblastech, obdrží celkové hodnocení na úrovni 4.

Pokud však účastník zkoušky dosáhne v kterékoli z hodnocených oblastí úrovně 3 nebo nižší, nevyhoví jazykové zkoušce a jazyková způsobilost mu nemůže být uznána. Minimální požadavek pro úspěšné absolvování zkoušky je úroveň 4 ve všech šesti hodnocených kategoriích.

5.4.3 Úroveň hodnocení 6

V případě, že schválená organizace provádí hodnocení jazykové způsobilosti až do úrovně 6 dle ICAO stupnice, musí být tato skutečnost výslovně uvedena v příručce organizace. V rámci struktury zkoušky musí být jasně popsán způsob, jakým se ověřuje, že kandidát skutečně dosahuje expertní úrovně. To zahrnuje zařazení doplňujících úloh nad rámec požadavků pro úroveň 5, které umožní posoudit schopnosti kandidáta v komplexních, jazykově náročných a neobvyklých komunikačních situacích.

Examinátoři oprávnění provádět hodnocení na úroveň 6 musí sami prokazatelně dosahovat jazykové způsobilosti minimálně na úrovni ICAO Level 6.

Udělení expertní úrovně znalosti anglického jazyka má potenciální bezpečnostní dopad, neboť do konce letecké kariéry pravděpodobně nebude požadováno žádné další prokazování znalosti jazyka.

5.4.4 Rozdílné hodnocení examinátory

V případě, že dojde k rozdílnému hodnocení mezi dvěma examinátory, určí konečný výsledek hodnocení třetí, nezávislý examinátor (typicky zkušený senior examinátor). Tento postup musí být jednoznačně popsán v příručce organizace, včetně způsobu jeho uplatnění.

5.5 Odvolání proti výsledku zkoušky

V případě, že uchazeč u jazykové zkoušky neuspěje nebo nesouhlasí s výsledkem hodnocení, má právo podat písemné odvolání obsahující důvod odvolání. Uchazeč musí být o této možnosti informován před zahájením zkoušky. Schválená organizace stanoví konkrétní postup, časový rámec a kontaktní osobu pro podání odvolání, přičemž tento postup musí být popsán v příručce organizace.

V případě uplatnění odvolání provede přezkum výsledku nezávislý (senior) examinátor, který se nepodílel na původním hodnocení. Tento senior examinátor samostatně posoudí jazykový výkon kandidáta na základě audio/video záznamu ze zkoušky. Své hodnocení porovná s

původním hodnocením a následně vydá doporučení ke konečnému výsledku zkoušky v rámci organizace. Toto doporučení musí být odůvodněno.

Pokud uchazeč nesouhlasí ani s výsledkem přezkumu v rámci organizace, může podat další odvolání k ÚCL. Schválená organizace bezodkladně předá ÚCL audio/video záznamy ze zkoušky a záznamy (protokoly) hodnocení všech examinátorů, včetně důkazů podporujících hodnocení (např. uvedení silných a slabých stránek výkonu uchazeče, uvedení konkrétních příkladů použití jazyka). Součástí záznamu o odvolání bude rovněž odůvodnění konečného rozhodnutí, které bude opatřeno podpisem senior examinátora.

5.6 Opakování zkoušky

Pokud účastník zkoušky nedosáhne minimální požadované provozní úrovně 4, je povinen celou zkoušku opakovat. Opakování jednotlivých částí zkoušky není možné, vždy se provádí jako celek.

5.7 Certifikát

Úspěšným uchazečům organizace vystaví certifikát v papírové nebo elektronické formě. Certifikát bude obsahovat následující informace: název a přidělené číslo schválené organizace, jméno a příjmení účastníka zkoušky, datum narození účastníka zkoušky, datum konání zkoušky, jazykovou úroveň, podpisy examinátorů (elektronické podpisy v případě dálkové zkoušky), případně podpisy dalších odpovědných osob, pokud to organizace uzná za vhodné.

U nižších úrovní (1-3) se certifikát nevydává.

5.8 Doba platnosti zkoušky podle úrovně

Doba platnosti zkoušky se liší podle přidělené úrovně znalostí následovně:

úroveň 4 - platnost 4 roky,

úroveň 5 - platnost 6 let,

úroveň 6 – neomezená platnost.

5.9 Tým examinátorů

Samotná zkouška je prováděna týmem nejméně dvou examinátorů, schválených ÚCL, kterými jsou:

- dva odborníci z provozu,
- odborník z provozu a jazykový specialista s dalším výcvikem v letectví
- alternativně může být jeden z examinátorů nahrazen průvodcem zkoušky, který zkoušku s uchazečem pouze provede, ale nehodnotí ji; hodnocení zkoušky bude následně provedeno druhým examinátorem.

5.10 Údržba zkoušky

Pro zachování spolehlivosti, platnosti a bezpečnosti zkoušky je nezbytné průběžně provádět její údržbu. Tato údržba zahrnuje zejména navrhování a testování nových položek zkoušky, vydávání nových verzí, monitorování výsledků a spolehlivosti hodnotitelů a přezkoumávání pokynů pro administraci zkoušky. Schválená organizace musí vést záznamy dokládající rozsah a časový rámec prováděné údržby.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

6 PROKÁZÁNÍ ZNALOSTI ANGLIČTINY IFR

Držitel kvalifikace IR (Instrument Rating) nebo BIR (Basic Instrument Rating) musí prokázat odpovídající znalost anglického jazyka pro potřeby IFR provozu. Požadavky vycházejí z ustanovení FCL.055 písm. d) a e) a specifikovaných oblastí v AMC3 FCL.055. Zkouškou z angličtiny IFR schválená organizace pomocí písemného testu a následné ústní zkoušky ověří, zda žadatel splňuje požadavky uvedené v FCL.055 (d) a (e) a AMC3 FCL.055 a to minimálně na úrovni ICAO Level 4 (provozní úroveň), jak je uvedeno v Dodatku 2 k části FCL.

6.1 Ověřované oblasti

Zkouška z angličtiny IFR se skládá z písemné části a následné ústní zkoušky a ověřuje žadatelovu způsobilost ve třech oblastech:

a) Let: Schopnost používat radiotelefonní komunikaci (R/T) v anglickém jazyce ve všech fázích letu, včetně řešení neobvyklých a nouzových situací.

b) Země: Schopnost pracovat s informacemi souvisejícími s provedením letu: i. být schopen číst a prokázat porozumění technických příruček psaných v angličtině, například provozní příručka, letová příručka pro vrtulníky apod.; ii. předletové plánování, shromažďování informací o počasí, zprávy NOTAM, letový plán ATC, apod.; iii. používání všech leteckých traťových, odletových a přibližovacích map a s nimi souvisejících dokumentů psaných v anglickém jazyce;

c) Komunikace: Schopnost komunikovat v anglickém jazyce s ostatními členy posádky v průběhu všech fází letu, včetně předletové přípravy.

6.2 Alternativní způsoby prokázání znalosti

Požadavek a) – Letová R/T komunikace - lze považovat za splněný, pokud žadatel:

- úspěšně absolvoval zkoušku dovednosti (skill test) nebo přezkoušení odborné způsobilosti (proficiency check) pro IR, MPL nebo ATPL,
- během této zkoušky probíhala oboustranná R/T komunikace v angličtině.

Potvrzení vystaví příslušný examinátor – postačí záznam v poznámce Formuláře pro hodnocení zkoušky dovednosti IR(A) dle FCL.620 a BIR dle FCL.835(e).

Požadavek b) – Práce dokumentací v angličtině a informacemi pro přípravu a provedení letu – lze považovat za splněný, pokud žadatel:

- absolvoval teoretický kurz IR, MPL nebo ATPL v anglickém jazyce, nebo
- úspěšně složil teoretickou zkoušku IR nebo ATPL v angličtině.

Potvrzení vydává:

- ATO, která poskytla teoretickou výuku, nebo
- příslušný úřad, u kterého byla zkouška vykonána.

Poznámka: U ÚCL se teoretické zkoušky IR/ATPL vykonávají výhradně v angličtině – tento požadavek se proto považuje za automaticky splněný.

Požadavek c) – Komunikace v posádce se uplatňuje pouze ve vícepilotním provozu. Považuje se za splněný, pokud žadatel:

- absolvoval kurz MCC v anglickém jazyce a předloží osvědčení o jeho úspěšném dokončení, nebo

- složil MP zkoušku dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti pro vydání typové či třídní kvalifikace,
- během této zkoušky probíhala oboustranná R/T komunikace a komunikace s posádkou v anglickém jazyce.

6.3 Prokázání znalosti IFR angličtiny zkouškou

Zkouška se skládá ze dvou částí:

- Písemný test, který ověřuje porozumění odborným materiálům a dokumentům používaným v leteckém prostředí, včetně meteorologie, NOTAMů, map, příruček a plánovacích informací.
- Ústní zkouška, která se zaměřuje na aktivní používání angličtiny v kontextu IFR provozu, včetně simulace komunikace v běžných i nouzových situacích.

Zkouška je navržena tak, aby žadatel během jejího průběhu prokázal způsobilost ve třech základních oblastech:

- a) Let – schopnost provádět oboustrannou R/T komunikaci ve všech fázích letu, včetně mimořádných situací.
- b) Země – porozumění písemným dokumentům, plánování letu, práce s mapami, příručkami, meteorologickými a traťovými informacemi.
- c) Komunikace – schopnost komunikace v angličtině s ostatními členy posádky v průběhu celého letu včetně letové přípravy.

6.4 Výsledek zkoušky

Výsledek zkoušky může být:

- USPĚL,
- NEUSPĚL,
- ČÁSTEČNĚ USPĚL – pokud žadatel úspěšně složil pouze písemnou část a musí opakovat ústní zkoušku.

Zkouška z angličtiny IFR má neomezenou časovou platnost, pokud byla úspěšně složena.

6.5 Examinátoři a požadavky na jejich kvalifikaci

Zkoušku provádějí a vyhodnocují vždy současně dva examinátoři, kteří musí splňovat následující požadavky:

- Oba examinátoři musí mít rozsáhlé zkušenosti jako výkonní letci při letech za pravidel IFR a znalost anglického jazyka na úrovni min. ICAO Level 5.
- Alternativně může být jedním z examinatorů jazykový specialista, který absolvoval dodatečný výcvik v oblasti letectví a je plně obeznámen s požadavky IFR komunikace.

6.6 Kombinovaná zkouška z angličtiny ICAO a IFR

Při provádění kombinované zkoušky z angličtiny ICAO a kandidát nejprve absolvuje zkoušku z angličtiny ICAO, která splňuje požadavky ustanovení FCL.055 (a) až (c). Po úspěšném absolvování zkoušky z angličtiny ICAO následuje rozšíření o modul angličtiny IFR, který odpovídá požadavkům ustanovení FCL.055 (d) a (e).

7 DODATEČNÉ POŽADAVKY NA DÁLKOVÉ ZKOUŠKY

Dálkové (online) provádění jazykových zkoušek je považováno za samostatnou formu zkoušky, jejíž poskytování musí být předem výslovně schváleno ÚCL. Schválená organizace může tuto formu zkoušky realizovat pouze v případě, že její příručka obsahuje schválený a vyhovující postup pro online prostředí a že jsou dodrženy všechny dále uvedené požadavky.

7.1 Postup pro provádění dálkových zkoušek

Schválená organizace poskytující dálkové zkoušky vypracuje podrobný postup pro jejich provádění, včetně technických a organizačních opatření, a přiloží jej ke schválení ÚCL jako součást příručky k provádění zkoušek. Postup musí rovněž zahrnovat instrukce pro účastníky a způsob práce s testovými materiály přizpůsobenými online prostředí.

7.2 Podmínky provádění dálkových zkoušek

Hodnocení jazykové způsobilosti ve virtuálních učebnách musí probíhat za splnění následujících podmínek:

- a) Postup provádění zkoušky a technické vybavení musí být detailně popsány a schváleny jako součást příručky k provádění zkoušek.
- b) Zkoušky ve virtuálních učebnách musí procházet interním systémem auditů schválené organizace.
- c) Musí být popsán a zaveden postup v případě ztráty spojení (např. záznam o přerušení zkoušky, nutnost ověření identity kandidáta po opětovném přihlášení, změna zadání zkoušky po opětovném přihlášení, omezený počet opětovných přihlášení, omezená povolená délka výpadku než dojde k ukončení zkoušky).
- d) Examinátoři musí být proškoleni v používání systému určeného pro virtuální učebny.
- e) Během celého hodnocení musí kamera zabírat jak hodnoceného, tak hodnotitele.
- f) Schválená organizace musí zajistit pořízení obrazového a zvukového záznamu z průběhu zkoušky.
- g) Systém virtuální učebny musí umožňovat sdílení a zobrazování materiálů využívaných během zkoušky.
- h) Organizace i hodnocený musí mít přístup k dostatečnému technickému vybavení a dostatečně výkonné připojení k internetu, které zajistí obousměrnou komunikaci bez zpoždění po celou dobu zkoušky.
- i) Před zahájením zkoušky a po každém výpadku musí být ověřena identita hodnoceného (je součástí záznamu).

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

8 POŽADAVKY NA PERSONÁL

Schválená organizace pro provádění zkoušek prokáže zajištění vhodného řízení a personálního obsazení, které zahrnuje následující role:

- a) vedoucí schválené organizace,
- b) vedoucí zkoušek,
- c) vedoucí kvality,
- d) examinátoři (odborníci z provozu, jazykoví specialisté),
- e) průvodce zkoušky (interlocutor) - volitelně,
- f) tým zodpovědný za návrh, tvorbu, údržbu zkoušky,
- g) osoby odpovědné za administraci zkoušky,
- h) případně další osoby uznané organizací za vhodné (např. pracovníci IT podpory, apod.).

Poznámka: Jedna osoba může zastávat více rolí.

8.1 Vedoucí schválené organizace

Vedoucí schválené organizace musí mít statutární pravomoc zajišťovat, aby se veškeré činnosti financovaly a prováděly v souladu s příslušnými požadavky.

8.2 Vedoucí kvality

Vedoucí kvality je odpovědný za:

- odhalování a nápravu nesouladů s ustanovenými postupy;
- přípravu opatření pro řešení zjištěných nesouladů;
- stanovení plánu nápravných opatření a doložení jejich realizace;
- podporu a rozvoj kultury kvality v rámci schválené organizace;
- přípravu plánu interních auditů a zajištění provedení interního auditu alespoň jednou ročně;
- zajištění, aby všechny audity byly prováděny nezávislým a řádně vyškoleným personálem.

8.2 Vedoucí zkoušek

Vedoucí zkoušek je odpovědný za:

- správnost provádění jazykových zkoušek v souladu s platnou legislativou a za zajištění, aby všechny činnosti probíhaly v souladu s příslušnými požadavky a schválenými postupy;
- tvorbu, vývoj, dohled nad implementací a dodržování postupů popsanych v příručce organizace;
- dodržování stanovených standardů kvality prováděných zkoušek;
- výběr examinatorů, jejich přidělování ke zkouškám a dohled nad jejich činností;
- kontrolu hodnocení jednotlivých examinatorů, včetně analýzy konzistence hodnocení, přičemž u nových a méně zkušených examinatorů je vyžadována zvýšená frekvence kontroly;
- vytvoření a udržování konzistentního týmu examinatorů a zajištění, aby examinatoři pravidelně prováděli hodnocení pro udržení své kvalifikace;
- organizaci a zajištění příslušných školení examinatorů.

V případě jmenování nového vedoucího zkoušek musí organizace zajistit, aby tuto roli vykonával seniorní examinátor s dostatečnými zkušenostmi s prováděním jazykových zkoušek. Pokud organizace takového seniorního examinátora nemá, je povinna zajistit odborné zaškolení nového vedoucího zkoušek prostřednictvím externího poskytovatele – například jiné schválené organizace nebo formou specializovaného online kurzu pro examinátory. V případě, že organizace disponuje vhodně kvalifikovaným a zkušeným seniorním examinátorem, může školení nového vedoucího zkoušek zajistit interně.

8.3 Examinátor

Pro účely schválení musí mít organizace k dispozici tým alespoň tří examinátorů, přičemž alespoň jeden z nich musí být examinátorem - jazykovým specialistou. Tento požadavek je stanoven za účelem zajištění odborného posouzení v případě odvolání uchazeče a pro zajištění efektivního návrhu, vývoje a údržby zkoušky.

8.3.1 Examinátor - odborník z provozu

Současný nebo bývalý pilot s relevantní provozní praxí (člen letové posádky, instruktor/examinátor), nebo současný či bývalý řídicí letového provozu, s minimální jazykovou úrovní ICAO level 5. V případě examinátora pro IFR angličtinu je navíc požadována praxe jako výkonný letec při letech podle pravidel IFR.

8.3.2 Examinátor - jazykový specialista s dalším výcvikem v letectví

Disponuje pracovní znalostí principů teoretické a aplikované lingvistiky, pracovní znalostí zásad jazykového vzdělávání, prokazatelnou zkušeností s výukou angličtiny a dalším výcvikem v oblasti letectví (např. výuka letecké angličtiny, výuka odborných předmětů souvisejících s letectvím, účast na seminářích či kurzech zaměřených na leteckou angličtinu, leteckou komunikaci, frazeologii nebo jiná relevantní odborná školení, kurzy či výcviky související s letectvím).

Examinátor - jazykový specialista je držitelem ukončeného magisterského nebo bakalářského titulu ve výše zmíněné oblasti (doloženo diplomem, certifikátem). Další výcvik v letectví je doložen certifikáty, osvědčeními.

8.3.3 Odpovědnosti examinátora

Examinátor schválené organizace je odpovědný za:

- výkon své činnosti v rámci schválené organizace a v souladu se schválenými postupy;
- znalost a dodržování platné legislativy, relevantních publikací, hodnotících postupů, hodnotící stupnice ICAO a holistických deskriptorů, jakož i instrukcí k provádění zkoušky;
- znalost a dodržování zásad a postupů pro provádění zkoušky, včetně ověřování identity uchazeče, provedení úvodní instruktáže a informování uchazeče o možnosti podat odvolání proti výsledku zkoušky;
- kontrolu funkčnosti technického vybavení a zařízení před zahájením zkoušky;
- vedení a uchovávání audio/video záznamů v souladu s platnými postupy a ochranou dat;
- provádění hodnocení jazykové způsobilosti, včetně vyplnění záznamů hodnocení, shromažďování důkazů podporujících hodnocení a zaznamenávání konkrétních příkladů použití jazyka a projevu uchazeče;

- podrobné mapování silných a slabých stránek výkonu uchazeče ve všech hodnocených oblastech za účelem poskytnutí komplexní zpětné vazby, zejména v případě neúspěšné zkoušky nebo odvolání proti výsledku;
- zajištění, že průběh zkoušky je kompletně zaznamenán a řádně uložen formou audio/video záznamu;
- aktivní udržování jazykové způsobilosti a účast na povinných školeních.

8.4 Průvodce zkoušky (interlocutor)

Průvodce zkoušky je osoba, která se aktivně účastní vedení jazykové zkoušky prostřednictvím interakce s uchazečem. Jeho úlohou je zajistit plynulý a standardizovaný průběh zkoušky, avšak bez provádění samotného hodnocení. Organizace nominuje průvodce zkouškou podle vlastní potřeby; ustanovení této funkce není povinné.

Aby mohl být průvodce zkoušky organizací pověřen k této roli, musí splňovat následující kvalifikační požadavky:

- prokázaná jazyková způsobilost minimálně na úrovni ICAO Level 5, nebo ICAO Level 6, pokud je zkouška určena k posouzení až do úrovně 6;
- odborné znalosti z oblasti leteckého provozu nebo jazykového testování, případně obojí;
- aktivní udržování jazykové způsobilosti a účast na povinných školeních.

8.5 Tým odborníků odpovědný za návrh, tvorbu a údržbu zkoušky:

Schválená organizace musí zajistit, aby tým odpovědný za návrh, tvorbu a údržbu zkoušky tvořily kvalifikované osoby se zkušenostmi v oblasti jazykového testování. Tým musí být složen minimálně ze tří členů. Tento tým musí zahrnovat alespoň jednoho examinátora - odborníka z provozu, jednoho examinátora – jazykového specialistu a osobu se zkušenostmi s vývojem jazykových testů. Členové týmu jsou obeznámeni s platnými nařízeními, postupy a dokumenty, včetně nejnovějších požadavků ICAO Doc 10197 (Test Design Guidelines Handbook). Seznam členů týmu je uveden v příručce.

Cílem tohoto týmu je zachovat platnost a spolehlivost zkoušky v průběhu času, a to zejména prostřednictvím:

- testování a analýzy nových položek,
- pravidelné aktualizace a vydávání nových verzí zkoušky,
- pravidelné obměny použitých materiálů, nahrávek a obrázků,
- průběžného sledování souladu se stanovenými kritérii a požadavky.

Organizace musí být schopna na žádost ÚCL popsat způsob, jakým byly testové položky a úlohy vyvíjeny, testovány, analyzovány a revidovány.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

9 POŽADAVKY NA ŠKOLENÍ EXAMINÁTORŮ A PRŮVODCŮ ZKOUŠKY

9.1 Školení examinátorů a průvodců zkoušky

Schválená organizace zajistí, aby její examinátoři a průvodci zkoušky byli řádně vyškoleni, kvalifikováni a jejich kompetence pravidelně obnovovány. Školení zahrnuje počáteční školení a pravidelné opakovací školení, které se provádí nejméně jednou ročně.

Organizace je povinna vést evidenci o absolvovaných školeních všech examinátorů a průvodců zkoušky.

9.2 Cíl školení

Cílem školení je:

- umožnit examinátorům a průvodcům zkoušky získat, udržovat a aktualizovat potřebné kompetence,
- zajistit schopnost objektivního, konzistentního a standardizovaného provádění jazykových zkoušek,
- zabezpečit, že celý průběh zkoušky probíhá v souladu s příslušnými požadavky a standardy.

9.3 Časová dotace a obsah školení

Rozsah školení je dle ICAO Doc. 9835 stanoven následovně:

- Počáteční školení – 40 hodin (1 vyučovací hodina = 60 minut).
- Opakovací školení – 24 až 40 hodin (1 vyučovací hodina = 60 minut), 1x ročně.

Rozsah školení průvodců zkoušky může být přiměřeně snížen.

9.4 Obsah školení

Obsah školení je v kompetenci schválené organizace, přičemž by měl zahrnovat zejména následující oblasti:

- Seznámení s legislativou a požadavky:
 - ICAO požadavky na jazykovou způsobilost (FCL.055),
 - ICAO Doc 9835 (druhé vydání),
 - ICAO Doc 10197 (Test Design Guidelines Handbook),
 - ICAO Circular 318 (Language Testing Criteria for Global Harmonization),
 - CAA-ZLP-103 a další relevantní dokumenty.
- Zásady jazykového testování a validita zkoušky;
- Analýza a aplikace ICAO hodnotící stupnice, včetně holistických deskriptorů a metod hodnocení;
- Praktický nácvik aplikace hodnotící stupnice na vzorky řeči;
- Příprava a provádění hodnocení, posuzování schopnosti examinátora/-ů hodnotit dle daného standardu, poskytnutí zpětné vazby;
- Vypracování individuálních záznamů hodnocení;
- Vyhodnocování konzistence hodnocení, řešení odchylek, práce s hraničními případy;
- Standardizace postupu zkoušky, včetně řízené instruktáže a ověření identity;
- Postupy pro dálkové zkoušky (technické požadavky, obsluha, připojení, záznam);
- Etický kodex examinátora a průvodce zkoušky;
- Aktuální legislativní a metodické změny.

Před zahájením samostatného provádění zkoušek musí nový examinátor absolvovat několik zkušebních hodnocení pod dohledem zkušeného examinátora.

9.5 Školení průvodců zkoušky

Průvodce zkoušky absolvuje:

- počáteční a opakovací školení ve stejném rozsahu jako examinátor, s výjimkou části týkající se hodnocení jazykového výkonu,
- školení zaměřené na vedení zkoušky, plynulý průběh interakce, správné kladení otázek a standardizaci zkušebních situací,
- školení k technickým a organizačním aspektům zkoušky, zejména u online zkoušek.

Průvodce zkoušky musí být plně obeznámen se všemi postupy pro provádění zkoušky, instrukcemi pro uchazeče, instrukcemi pro průvodce, bezpečnostními opatřeními, etickými zásadami a způsobem zajištění spravedlivého průběhu zkoušky.

9.6 Externí zajištění školení

Školení examinátorů mohou schválené organizace zajistit prostřednictvím externího poskytovatele služeb (např. v jiné schválené organizaci, nebo např. prostřednictvím online specializovaných kurzů pro examinátory).

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

10 POŽADAVKY NA SYSTÉM KVALITY

Schválená organizace provádějící jazykové zkoušky je povinna zavést a udržovat systém kvality, který slouží k zajištění souladu s požadavky stanovenými v části FCL, zejména v bodě FCL.055 a souvisejících AMC/GM, a s příslušnými ustanoveními ICAO, včetně dokumentu ICAO Doc 9835.

Organizace provádí pravidelné interní kontroly alespoň jednou ročně, jejichž cílem je ověření souladu zkouškových postupů s požadavky a standardy kvality. V případě zjištění nesouladů je organizace povinna přijmout vhodná nápravná opatření a doložit jejich realizaci.

10.1 Oblasti systému kvality

Systém kvality schválené organizace musí pokrývat zejména následující oblasti:

- a) vedení;
- b) politika a strategie;
- c) schválené interní postupy;
- d) aplikace požadavků ICAO a části FCL, včetně standardů hodnocení;
- e) organizační struktura včetně přehledu rolí a odpovědností;
- f) odpovědnost za návrh, zavedení, udržování a řízení systému kvality;
- g) dokumentace organizace;
- h) interní program zabezpečení kvality, včetně mechanismu interních auditů;
- i) lidské zdroje a zajištění školení – počáteční i opakovací – pro examinátory a průvodce zkoušky;
- j) požadavky na proces hodnocení, včetně konzistence a standardizace výstupů;
- k) sledování a vyhodnocování zpětné vazby a spokojenosti účastníků zkoušky;
- l) postupy pro řešení odvolání proti výsledku zkoušky a jejich dokumentace.

ZÁMĚŘ VYNECHÁNO

11 DOKUMENTACE A UCHOVÁVÁNÍ ZÁZNAMŮ

11.1 Obecně

Schválená organizace musí mít vytvořený a popsany postup pro formát, vedení, ukládání, zpětné sledování a práci se záznamy po celou požadovanou dobu jejich uchovávání. Veškeré materiály a záznamy musí být uloženy na bezpečném místě, ke kterému mají přístup pouze oprávněné osoby. Pro účely přezkoumání, odvolání nebo dohledu ÚCL je nutné ze zkoušky pořídit audio/video záznam (u online zkoušek je povinný videozáznam).

11.2 Ochrana před poškozením záznamů

Záznamy musí být uchovávány způsobem zajišťujícím jejich ochranu před poškozením, pozměněním, krádeží a zneužitím. V případě potřeby musí být záznamy k dispozici.

11.3 Forma uchování záznamů

Záznamy mohou být vedené v papírové nebo elektronické formě a musí zůstat čitelné po celou požadovanou dobu uchovávání. Doba uchovávání začíná okamžikem, kdy byl záznam vytvořen nebo naposledy změněn.

11.4 Odolnost záznamů

Vedení záznamů v tištěné podobě musí využívat odolný materiál, který je schopen odolat běžné manipulaci a archivaci.

11.5 Elektronické vedení záznamů, záloha

Elektronické vedení záznamů musí mít záložní systém, který je aktualizován vždy do 24 hodin od provedení změny v záznamech. Veškerý hardware používaný k zálohování musí být umístěn na jiném místě než hardware obsahující pracovní údaje a v prostředí zajišťujícím, že zůstane v dobrém stavu.

11.6 Doba uchování záznamů:

- pro úroveň ICAO Level 4 – 4 roky
- pro úroveň ICAO Level 5 – 6 let
- pro úroveň ICAO Level 6 – 7 let

11.7 Dokumenty a záznamy podléhající evidenci

Systému evidence a uchování podléhají následující dokumenty:

- Dokument potvrzující identitu účastníka zkoušky
- Záznamy/protokoly hodnocení všech částí a úloh zkoušky vyplněné jednotlivými examinátoři (včetně poznámek pro podporu hodnocení a příkladů použití jazyka)
- Souhrnný záznam hodnocení zkoušky
- Certifikát
- Záznam audio/video nahrávky celé zkoušky.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

12 KOMUNIKACE S ÚCL

12.1 Postup ohlašování a zaslání výsledků ICAO zkoušek na ÚCL

Schválená organizace zasílá veškeré informace týkající se ICAO zkoušek prostřednictvím jednotného formuláře ZLP-F-103-1, který je průběžně aktualizován. Informace se do formuláře vkládají postupně, jakmile jsou organizaci v průběhu času známy.

Nejprve organizace uvede termín konání zkoušky a jména určených examinátorů. Jakmile se uchazeč ke zkoušce přihlásí, organizace doplní jeho jméno a příjmení, datum narození, čas konání a formu zkoušky (prezenční nebo dálkovou).

V případě jakýchkoli změn (např. změna termínu, změna examinátora, odhlášení uchazeče) je organizace povinna tyto změny bezodkladně zaznamenat do příslušného formuláře. Po skončení zkoušky organizace doplní výslednou úroveň dosaženou uchazečem, včetně případného zaznamenání neúspěšných pokusů.

Evidence všech zkoušek je vedena vždy za období jednoho kalendářního roku.

Formulář ZLP-F-103-1 je průběžně aktualizován a doplňován během celého kalendářního roku.

Jednotlivé změny a nové záznamy organizace zasílá na ÚCL v termínech stanovených níže.

Na konci kalendářního roku tak bude k dispozici ucelený a kompletní přehled všech vykonaných ICAO zkoušek za dané období, evidovaný v jediné tabulce.

12.2 Termín ohlášení konání zkoušek

Z důvodu plánování dozoru musí být standardní ohlášení termínu zkoušky zasláno nejméně 3 pracovní dny před jejím konáním. Ve výjimečných případech, kdy organizace čelí nepředvídaným okolnostem nebo organizačním komplikacím, může být tato lhůta zkrácena na 1 pracovní den.

12.3 Odkaz pro dálkové připojení

Před každou dálkovou zkouškou je organizace povinna s termínem ohlášení konání zkoušky zaslat odkaz a přihlašovací údaje pro připojení k online zkoušce. K tomu použije formulář ZLP-F-103-1, do kterého uvede informaci v poli „online zkouška – odkaz“. Tímto je umožněno pracovníkům ÚCL účastnit se zkoušky v roli pozorovatele.

12.4 Zaslání výsledků

Výsledky zkoušek za daný měsíc musí být zaslány nejpozději vždy do konce tohoto kalendářního měsíce.

12.5 Ohlašování a výsledky IFR zkoušek

Ohlašování konání a výsledky IFR zkoušek se do formuláře ZLP-F-103-1 neuvádějí, ale zasílají se samostatně.

12.6 Kontaktní e-mail

Veškeré informace, změny a dokumenty zasílá schválená organizace prostřednictvím: podatelna@caa.gov.cz

13 VZOR PŘÍRUČKY PRO PROVÁDĚNÍ ZKOUŠEK

Minimální požadavky na obsah a strukturu příručky jsou stanoveny následovně:

1. OBECNÁ ČÁST

- Seznam revizí
- Seznam použitých zkratk a definic pojmů
- Určení působnosti a účel příručky
- Postup pro aktualizaci a řízení dokumentace
- Způsob distribuce aktuální verze příručky oprávněným osobám

2. ORGANIZACE

- Organizační struktura a odpovědnosti:
 - vedoucí organizace
 - vedoucí zkoušek
 - vedoucí kvality
 - seznam examinátorů a jejich ICAO úroveň
 - jazykoví specialisté a interlocutoři – včetně požadavků na jejich kvalifikaci
 - tým odpovědný za návrh, údržbu a obnovu zkoušek
- Proces výběru a zařazení osob do funkcí v rámci organizace
- Kontaktní údaje
- Systém kvality organizace dle požadavků FCL.055 a AMC1 FCL.055
- Místa provádění zkoušek (včetně popisu prostor, technického vybavení a požadavků na soukromí a komfort)
- Oddělení jazykového výcviku od hodnocení (pokud organizace poskytuje i jazykovou výuku)

3. STRUKTURA A PRŮBĚH ZKOUŠKY

- Účel zkoušky a cílová populace (pouze piloti)
- Sběr informací před jazykovou zkouškou (před zahájením jazykové zkoušky probíhá sběr základních informací o uchazeči, jako je úroveň, o kterou usiluje (např. Level 4, 5 nebo 6), typ pilotní kvalifikace (začínající pilot, profesionální pilot) a důvod skládání zkoušky (nové získání, prodloužení). Tyto údaje slouží k přizpůsobení obsahu zkoušky tak, aby odpovídal praxi a potřebám uchazeče, při zachování požadovaných standardů hodnocení)
- Formát zkoušky (prezenční / dálková, používané technologie)
- Detailní struktura zkoušky (části, úlohy, počty úloh a časový rámec; zveřejnění celého vzorku zkoušky)
- Standardizovaný proces provedení zkoušky:
 - registrace uchazeče ke zkoušce
 - způsob přihlášení ke zkoušce (u dálkových zkoušek)
 - ověření identity uchazeče
 - úvodní instrukce
 - způsob vedení zkoušky
 - zajištění dohledového režimu během zkoušky a stanovení postupů při podvádění nebo při zjištění nepovolených postupů
 - postupy pro opakování zkoušky
 - postup v případě výpadků (u dálkových zkoušek)

- informace o možnosti odvolání a postupy při odvolání
- Zabezpečení verzí zkoušek: popis vývoje, obnovy, údržby, aktualizace a ochrany databáze verzí zkoušky.

4. HODNOCENÍ A ZÁZNAMY

- Metodika hodnocení:
 - role examinátorů a jejich spolupráce
 - individuální záznamy hodnocení
 - postup v případě rozdílného hodnocení
 - použití holistických deskriptorů a ICAO stupnice
- Zajištění transparentnosti a důvěrnosti hodnocení
- Zpětná vazba a možnost odvolání
- Audio/video záznamy a protokoly – forma, struktura, uchování

5. UCHOVÁVÁNÍ DOKUMENTACE

- Typy uchovávaných záznamů
 - hodnoticích protokoly
 - záznamy o zkoušce (video, audio)
 - doklady o odvoláních
- Doba uchování podle typu zkoušky
- Zabezpečení před ztrátou, neoprávněným přístupem, zálohování

6. PŘÍLOHY

- Vzorové formuláře:
 - záznam o zkoušce
 - výsledek zkoušky (včetně IFR angličtiny – Uspěl/Částečně uspěl/Neuspěl)
 - vzory certifikátů
 - záznam o odvolání
- Osnovy školení examinátorů a průvodců zkoušky
- Další přílohy dle potřeby organizace

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

Příloha 1: ZLP-F-103-1 Oznámení, výsledky - ICAO zkouška

Oznámení, výsledky - ICAO zkouška

Název organizace:

Číslo organizace:

	Příjmení	Jméno	Datum narození	Datum zkoušky	Čas zkoušky	Forma zk. prezenční/online	(u dálkové zkoušky - odkaz a přihlašovací údaje pro vzdálené připojení ÚCL)	Examinátor 1	Examinátor 2	ICAO level
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										
35										
36										
37										
38										
39										
40										

Dne:

Zpracoval:

Kontaktní e-mail: